

รหัสวิชา 2001 – 0005 อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน การจัดทีมงานส่งเสริมความปลอดภัยภายในและภายนอกสำนักงาน การป้องกันและควบคุมมลพิษจากสภาพแวดล้อม ในการทำงาน ทางด้านชีวภาพ กายภาพและทางเคมี เทคโนโลยีและวิศวกรรมความปลอดภัยเบื้องต้น ความปลอดภัยในบริเวณพื้นที่ทำงาน การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและยานพาหนะการเคลื่อนย้ายวัสดุ และเก็บรักษาวัสดุ ความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าและในงานก่อสร้าง การป้องกันและระงับอัคคีภัย การส่งเสริมสุขภาพอนามัยพนักงาน การป้องกันและเฝ้าระวังโรคจากการทำงาน การปฐมพยาบาล การวิเคราะห์และปรับปรุงสภาพการทำงานตามหลักการยศาสตร์ ความหลักการศาสตร์ การจัดอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเบื้องต้น การตรวจความปลอดภัยการสอบสวนและวิเคราะห์อุบัติเหตุในการทำงาน การวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย และการฝึกการหยั่งรู้อันตราย

มาตรฐานรายวิชา

1. เข้าใจหลักการจัดการและมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. ดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน
3. ดำเนินงานป้องกันและควบคุมอันตรายจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน
4. ดำเนินงานด้านเทคโนโลยีและวิศวกรรมความปลอดภัย
5. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยพนักงาน
6. ปรับปรุงสภาพการทำงานตามหลักการยศาสตร์
7. จัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

สมรรถนะรายวิชา

1. จัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเบื้องต้น
2. ดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน
3. ปลูกฝังกิจนิสัยในการทำงานด้วยความปลอดภัย

ประเด็นออกข้อสอบ

ข้อ	ประเด็นออกข้อสอบ	คะแนนเต็ม	ระดับพฤติกรรม
	1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีวอนามัย		
	1.1 คำและความหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวอนามัย	2	ความเข้าใจ
	1.2 หน่วยงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในประเทศไทย	2	ความจำ / การนำไปใช้
	1.3 สีและเครื่องหมายเพื่อความปลอดภัยมีความรู้	2	การนำไปใช้
	2. อุบัติภัยจากการทำงาน		
	2.1 ประเภทของอุบัติเหตุ	2	สังเคราะห์
	2.2 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ	2	สังเคราะห์
	2.3 อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน	2	ประเมินค่า
	3. การบริหารงานความปลอดภัยและการป้องกันอุบัติเหตุ		
	3.1 การบริหารงานความปลอดภัย	2	ความเข้าใจ
	3.2 การตรวจสอบ ความปลอดภัย	2	วิเคราะห์
	3.3 การรายงานและการสอบสวนอุบัติเหตุ	2	ความจำ/การนำไปใช้
	3.4 การวิเคราะห์อุบัติเหตุ	2	วิเคราะห์
	4. หลักความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย		
	เครื่องจักร ไฟฟ้า สารเคมี และงานก่อสร้าง		
	4.1 หลักความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย	2	ความจำ
	4.2 หลักความปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องจักร	2	ความจำ
	4.3 หลักความปลอดภัยเกี่ยวกับสารเคมี	2	ความจำ
	4.4 หลักความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้า	2	ความจำ
	4.5 หลักความปลอดภัยเกี่ยวกับการก่อสร้าง	2	ความจำ

ประเด็นนอกข้อสอบ

ข้อ	ประเด็นนอกข้อสอบ	คะแนนเต็ม	ระดับพฤติกรรม
	5. มาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 5.1 ภาพรวมของมาตรฐาน ISO 18000	2	ประเมินค่า
	6. กฎหมายที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน 6.1 สรุปสาระสำคัญประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานต่างๆ	2	ความจำ / เข้าใจ
	6.2 ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง	2	ความจำ / เข้าใจ
	6.3 กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน	2	ความจำ / เข้าใจ
	7. การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและโรคจากการประกอบอาชีพ 7.1 การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	2	ประยุกต์
	รวม 20 ข้อ	40	

สาระสำคัญ

ให้ผู้เรียนมีความรู้ เข้าใจ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีวอนามัย ค่า และความหมายที่เกี่ยวข้อง มีและความหมายที่เกี่ยวข้อง หน่วยงาน ด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยในประเทศไทย สีและเครื่องหมายความปลอดภัยที่ควรรู้

- อุบัติภัยจากการทำงาน ประเภทของอุบัติเหตุ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ และอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

- การบริหารงานความปลอดภัย และการป้องกันอุบัติเหตุ การบริหารความปลอดภัย การตรวจสอบความปลอดภัย การรายงาน และการตรวจสอบอุบัติเหตุ การวิเคราะห์อุบัติเหตุ การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

- หลักความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย เครื่องจักร ไฟฟ้า สารเคมี และการก่อสร้าง

- มาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ภาพรวมของมาตรฐาน ISO 18000 มาตรฐานการผลิตอุตสาหกรรม ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน สรุปลสาระสำคัญ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานต่างๆ และประกาศกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน

- และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โรคจากการประกอบอาชีพ

ข้อสอบ

1. ข้อใดให้ความหมายของ “อาชีวอนามัย “ได้ถูกต้อง
  1. ความสนุกสนานของผู้ประกอบอาชีพ
  2. ความปราศจากโรคของผู้ประกอบอาชีพ
  3. การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือของผู้ประกอบอาชีพ
  4. การได้รับการป้องกันอุบัติเหตุของผู้ประกอบอาชีพ
  5. ความปลอดภัยที่สุขสมบูรณ์ของผู้ประกอบอาชีพ

2. หน่วยงานที่ให้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.)
  1. กองตรวจสอบความปลอดภัย
  2. สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน
  3. กองอาชีวอนามัย
  4. กรมโรงงานอุตสาหกรรม
  5. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

3. การทาสี ท่อน้ำดื่ม น้ำใช้ ควรใช้สีใด
  1. สีแดง
  2. สีเหลือง
  3. สีเขียว
  4. สีส้ม
  5. สีน้ำเงิน

4. การเกิดคลื่น สึนามิ ที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2554 มีสาเหตุเนื่องจากข้อใด
  1. วัตภัย
  2. อุทกภัย
  3. การเคลื่อนตัวของผิวโลก
  4. การสั่นสะเทือนภายใต้มหาสมุทร
  5. ภูเขาไฟระเบิด

5. ข้อใดต่อไปนี้เป็นต้นตอของการเกิดอันตราย
  1. สารกัมมันตภาพรังสี รั่วไหล
  2. ไฟไหม้โรงงานยางพารา เสียหาย 10 ล้าน
  3. ดึกที่กำลังก่อสร้างถล่มลงมา
  4. หยอกล้อเล่นกันขณะใช้เครื่องจักร
  5. ฟ้าผ้าไฟไหม้โรงงาน

6. สถานที่ปฏิบัติงาน ซึ่งมีเสียงดังเกินกว่าเท่าไร จึงจัดว่าเป็นอันตราย
  1. 90 เดซิเบล
  2. 85 เดซิเบล
  3. 80 เดซิเบล
  4. 75 เดซิเบล
  5. 70 เดซิเบล

7. การบริหารงานความปลอดภัยไม่ควรคำนึงถึงสิ่งใด
  1. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
  2. สิทธิมนุษยชน
  3. สิ่งแวดล้อม
  4. สารสนเทศ
  5. ความมีมนุษยธรรม

8. กฎหมายกำหนดให้ตรวจอุปกรณ์ประเภท ลิฟต์ หม้อน้ำ แบบใด
  1. การตรวจเป็นระยะ
  2. การตรวจที่ไม่ได้กำหนดเวลาแน่นอน
  3. การตรวจเฉพาะกิจ
  4. การตรวจอย่างต่อเนื่อง
  5. การตรวจแบบพิเศษ

9. ข้อใดไม่ควรมีอยู่ในแบบฟอร์มของรายงานอุบัติเหตุ
  1. สถานที่เกิดอุบัติเหตุ
  2. วัน เวลา ที่เกิดอุบัติเหตุ
  3. อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้อย่างไร
  4. ทรัพย์สินเสียหาย ชำรุด มูลค่าเท่าไร
  5. ทรัพย์สินของผู้เสียหายจากการเกิดอุบัติเหตุ

10. ข้อใดไม่ใช่หัวข้อวิเคราะห์เพื่อค้นหาความจริงในการเกิดอุบัติเหตุ
  1. ธรรมชาติของการบาดเจ็บ
  2. ชนิดของอุบัติเหตุ
  3. ต้นตอของการเกิดการบาดเจ็บ
  4. ส่วนของร่างกายที่ได้รับบาดเจ็บ
  5. ความรู้และประสบการณ์ของผู้ได้รับบาดเจ็บ

11. เครื่องดับเพลิงที่มีสัญลักษณ์ตัวอักษร A ใช้ดับเพลิงที่เกิดจากวัตถุไฟไหม้ชนิดใด
  1. น้ำมันเครื่อง
  2. จาระบี
  3. โลหะติดไฟได้
  4. กระจก
  5. กระแสไฟฟ้า

12. ข้อใดไม่ใช่หลักการจัดความปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องจักร
  1. ห้ามไม่ให้ใช้เครื่องจักรทำงานเกินขีดที่ระบุไว้
  2. ควรใช้ชิ้นส่วนอะไหล่เครื่องจักรที่ได้มาตรฐาน
  3. ออกแบบเครื่องจักรที่มีรูปทรงสี่เหลี่ยมสวยงาม
  4. อย่าปล่อยให้เครื่องจักรทำงานโดยไม่มีพนักงานควบคุมดูแล
  5. เครื่องจักรที่ดีต้องมีการป้องกันส่วนเคลื่อนไหวกว้างขวาง

13. กรดซัลฟิวริก เมื่อสัมผัสร่างกาย จะมีอาการอย่างไร
  1. เสียชีวิต
  2. ระคายเคืองที่เยื่อเมือก
  3. ระบบทางเดินหายใจติดขัด
  4. ผิวหนังไหม้
  5. ปวดแสบปวดร้อน ลวกผิวหนัง

14. ไฟฟ้าในประเทศไทยมีที่ใช้กับเครื่องจักรกล มีขนาดแรงเครื่องเท่าไร
  1. 110 โวลต์
  2. 220 โวลต์
  3. 330 โวลต์
  4. 380 โวลต์
  5. 440 โวลต์

15. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับงานก่อสร้าง
  1. ลิฟต์ที่ใช้ขนของ สามารถใช้ขนคนงานได้ด้วย
  2. สายไฟฟ้าที่พาดบนโครงเหล็กจะต้องร้อยท่อให้เรียบร้อย
  3. ค้ำยัน จะต้องให้วิศวกรเป็นผู้คำนวณออกแบบ
  4. นั่งร้านแบบแผ่นกระดานจะต้องยึดแน่นกับโครงเหล็ก
  5. ห้ามติดตั้งเสาอากาศของเครื่องรับโทรทัศน์และป้ายโฆษณาใกล้แนวส่งสายไฟฟ้า

16. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ จากการนำระบบ มอก.1800 มาใช้งาน
    1. ประหยัดงบประมาณ ในด้านต่างๆ เช่น ค่ารักษาพยาบาล
    2. ลูกคามีความเชื่อมั่นและยอมรับในผลิตภัณฑ์
    3. ลดความเสียหาย ที่จะเกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินของกิจการ
    4. พนักงานที่ได้รับค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น
    5. พนักงานมีขวัญและกำลังใจที่ดีในการทำงาน

  17. ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัย เกี่ยวกับไฟฟ้ากำหนดให้มีการจัดอุปกรณ์ ป้องกันอันตรายจากไฟฟ้า มีแรงดันมากกว่าเท่าไร ขึ้นไป ให้ลูกจ้าง
    1. 40 โวลต์
    2. 50 โวลต์
    3. 60 โวลต์
    4. 70 โวลต์
    5. 80 โวลต์

  18. ตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง การคุ้มครองแรงงานกำหนดให้ นายจ้าง ต้องจัดเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้าง สาขาอุตสาหกรรม ไม่เกิน เท่าไร
    1. 36 ชั่วโมง/สัปดาห์
    2. 42 ชั่วโมง/สัปดาห์
    3. 48 ชั่วโมง/สัปดาห์
    4. 54 ชั่วโมง/สัปดาห์
    5. 60 ชั่วโมง/สัปดาห์

  19. กฎหมายคุ้มครองแรงงาน กำหนดงานที่ แรงงานหญิง ห้ามทำได้แก่งานอะไรบ้าง
    1. นั่งร้านสูง 6 เมตร
    2. ผลิตขนส่งอาหาร
    3. งานทำความสะอาดพื้นอาคาร
    4. งานเหมืองแร่
    5. เลื่อยวงเดือน

  20. การเคลื่อนย้าย ผู้ป่วยที่ประสบเหตุประเภทใด ซึ่งควรระมัดระวัง
    1. กระดูกสันหลังหัก
    2. ขาหัก กระดูกแทงออกมา
    3. กระดูกซี่โครงหัก
    4. กระดูกไหปลาร้าหัก
    5. กระดูกก้นแตก
-

เฉลยข้อสอบ

ข้อ 1	(5)
ข้อ 2	(5)
ข้อ 3	(3)
ข้อ 4	(3)
ข้อ 5	(4)
ข้อ 6	(1)
ข้อ 7	(1)
ข้อ 8	(1)
ข้อ 9	(5)
ข้อ 10	(5)
ข้อ 11	(4)
ข้อ 12	(3)
ข้อ 13	(2)
ข้อ 14	(4)
ข้อ 15	(1)
ข้อ 16	(4)
ข้อ 17	(2)
ข้อ 18	(3)
ข้อ 19	(5)
ข้อ 20	(1)